

30.1.2015

MEDEDELING AAN DE LEDEN

Betreft: Verzoekschrift nr. 1768/2013, ingediend door Ria Martakis (Griekse nationaliteit), over de rechtmatigheid van bankleningen in Zwitserse franken in Griekenland

1. Samenvatting van het verzoekschrift

Indienster vraagt of het rechtmatig is dat er in Griekenland bankleningen worden verstrekt in Zwitserse franken en wijst er in het bijzonder op dat in haar geval een lening is vertrekt door een bank die niet beschikte over personeel dat was opgeleid om potentiële leningnemers over het desbetreffende beleggingsproduct te informeren. Voorts vraagt zij om advies over manieren om zich tegen vorderingen van de bank te verweren, want zij is in financiële moeilijkheden geraakt omdat het bedrag van de lening te hoog is en de wisselkoers tussen de euro en de Zwitserse frank sterk fluctueert.

2. Ontvankelijkheid

Ontvankelijk verklaard op 23 juni 2014. De Commissie is om inlichtingen verzocht (artikel 216, lid 6, van het Reglement).

3. Antwoord van de Commissie, ontvangen op 30 januari 2015

Opmerkingen van de Commissie

In de periode 2007/2008 bestond er op EU-niveau geen wetgevend kader inzake hypotheekleningen. Wel had de Commissie op 1 maart 2001 een aanbeveling uitgebracht over de voorlichting die kredietgevers die woningkredieten aanbieden in de precontractuele fase aan de consumenten moeten geven. De richtsnoeren in de aanbeveling resulteerden in een vrijwillige gedragscode, die werd overeengekomen tussen hypotheekverstrekkers en consumentenorganisaties. Deze

gedragscode, die voor hypotheekverstrekkers niet bindend is, bevat geen specifieke verwijzing naar leningen in buitenlandse valuta. De Commissie kan op basis van de informatie die haar ter beschikking staat, niet bepalen hoe strikt de gedragscode door de verschillende hypotheekverstrekkers in de periode 2007/2008 werd nageleefd. Voor zover de Commissie kan beoordelen, was de naleving van de vrijwillige gedragscode door de Griekse financiële instellingen meteen vanaf het begin heel behoorlijk. De klacht dat Griekse banken nalatig zijn geweest bij het informeren van hun klanten over potentiële risico's die verbonden waren aan leningen in buitenlandse valuta, moet daarom ook worden beoordeeld in het licht van de nationale wetgeving die in die periode in Griekenland gold.

In maart 2011 diende de Commissie een voorstel in voor een Richtlijn inzake hypothecair krediet. De Richtlijn werd aangenomen op 4 februari 2014. De lidstaten zijn verplicht om Richtlijn 2014/17/EU uiterlijk 21 maart 2016 in nationaal recht om te zetten. Bij deze richtlijn worden sector-overschrijdende maatregelen ingevoerd die van toepassing zijn op alle vormen van hypothecair krediet. Het gaat hierbij om belangrijke bepalingen inzake beloningen, bedoeld om het nemen van buitensporige risico's door consumenten te voorkomen, kennis- en bekwaamheidsvereisten voor personeel en de verstrekking van belangrijke informatie aan consumenten, voorafgaand aan het sluiten van een contract, via een gestandaardiseerd Europees informatieblad (ESIS)¹. Daarnaast bevat de tekst specifieke bepalingen over leningen met een variabele rentevoet en leningen in vreemde valuta. In artikel 23 is bepaald dat de lidstaten moeten waarborgen dat, daar waar kredietovereenkomsten in vreemde valuta zijn uitgedrukt, een adequate kaderregeling bestaat, op grond waarvan ten minste wordt gegarandeerd dat de consument het recht heeft de overeenkomst onder bepaalde voorwaarden om te zetten in een andere valuta, of een beroep kan worden gedaan op andere regelingen op grond waarvan het wisselkoersrisico waaraan de consument blootstaat, wordt beperkt. Een dergelijke andere regeling kan bijvoorbeeld zijn het stellen van bovengrenzen of, in de gevallen waarin deze volstaan om het wisselkoersrisico te beperken, het geven van waarschuwingen. Omwille van de rechtszekerheid en overeenkomstig artikel 43 zijn de bepalingen van de richtlijn hypothecair krediet echter niet van toepassing op kredietovereenkomsten die zijn afgesloten voor 21 maart 2016.

Het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB) heeft op 21 september 2011 alle nationale bevoegde autoriteiten een aanbeveling² gestuurd om de systeemrisico's die voortvloeien uit leningen in buitenlandse valuta aan te pakken. Het ESRB stelde in zijn follow-upverslag³ op basis van de informatie die het had ontvangen dat Griekenland "volledig voldoet".

In Richtlijn 2005/29/EG is bepaald dat handelaren tijdig en op duidelijke en begrijpelijke wijze essentiële informatie moeten verstrekken die de consument nodig heeft om een geïnformeerd besluit over een transactie te nemen. Hiertoe behoort informatie met betrekking

¹ Het gestandaardiseerd Europees informatieblad "ESIS" treedt voor leningen die onder de werkingssfeer ervan vallen in plaats van de Europese gedragscode.

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2011:342:0001:0047:en:PDF>

³ http://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/recommendations/2013/ESRB_2013_2.en.pdf?e48c0195897f850f84879712ce2f2cf7 Het ESRB was van oordeel dat Griekenland m.b.t. 2 van de 7 aanbevelingen volledig voldeed.. Met betrekking tot de overige 5 aanbevelingen kon de nationale bevoegde autoriteit afdoende verklaren waarom nog geen maatregelen waren genomen.. De gegevens op basis waarvan de follow-up werd uitgevoerd, waren aangeleverd door de nationale autoriteiten, maar beoordeeld door een werkgroep bestaande uit leden uit verschillende landen, waarbij voor alle landen dezelfde criteria werden gehanteerd.

tot de voornaamste kenmerken van het product of de dienst, waaronder de daaraan verbonden risico's en de van het gebruik te verwachten resultaten.

In de mededeling van de Commissie over de toepassing van Richtlijn 2005/29/EG¹ en het bijbehorende verslag² van 14 maart 2013 worden enkele gebieden genoemd waarop de handhaving moet worden versterkt, waaronder de sector financiële dienstverlening. Enkele andere prioriteiten voor verdere actie zijn het verder ontwikkelen van de richtsnoeren uit 2009 en het organiseren van thematische workshops voor nationale handhavingsinstanties over onderwerpen die voor consumenten van groot belang zijn.

Bovendien is de Commissie onlangs een voorlichtingscampagne gestart om de algemene kennis over de rechten van consumenten en de handhavingmogelijkheden op de verschillende gebieden te verbeteren. De campagne richt zich op verschillende lidstaten, waaronder Griekenland.

Conclusies

De Europese Commissie heeft geen handhavingsbevoegdheid ten aanzien van marktdeelnemers die mogelijk het EU-recht inzake consumentenbescherming hebben geschonden en zij is niet bevoegd om zich te buigen over individuele geschillen tussen consumenten en handelaren, waarvoor in de meeste gevallen een beoordeling van de feiten nodig is.

Indienster wordt derhalve geadviseerd zich te wenden tot de bevoegde Griekse overheidsinstantie, het Ministerie van Ontwikkeling en Concurrentievermogen. Zij kan daartoe contact opnemen met:

Ministerie van Ontwikkeling en Concurrentievermogen
Directoraat consumentenbeleid en -bescherming
Pl. Kaniggos
GR-10181 Athene
Telefoon: +30 210 3801507
Fax: +30 210 3841832
E-mail: info@efpolis.gr
www.efpolis.gr

Voor juridisch advies over de mogelijkheden die indienster heeft om haar rechten te doen gelden, kan zij tevens contact opnemen met een consumentenorganisatie. Een lijst van nationale consumentenorganisaties is te raadplegen via de volgende link (klik op het gewenste land):

http://ec.europa.eu/consumers/empowerment/cons_networks_en.htm

¹ "De verwezenlijking van een hoog niveau van consumentenbescherming - Opbouw van vertrouwen in de interne markt" COM(2013)138 final.

² COM(2013) 139 final.